

Productiviteitsgroei is essentieel om de Vlaamse welvaart te behouden gezien de grote uitdagingen op onze arbeidsmarkt

Naar een productiviteitsagenda voor Vlaanderen

Uitdagingen op de Vlaamse arbeidsmarkt

- A** **Toename in vraag naar arbeid**
(+ c. 440.000 jobs tegen 2030)

- B** **Stijging in skills mismatch**
(leidend tot open vacatures)

- C** **Daling in arbeidsaanbod**
(door afname in aantal personen op beroepsactieve leeftijd)

2 Strategieën

om deze uitdagingen aan te gaan

- I** Stimuleren van de **productiviteitsgroei**

Upskilling

(Her-)allocatie

- II** Opkrikken van de **werkgelegenheidsgraad**

Vijf factoren hebben een significante negatieve impact op de productiviteitsgroei in Vlaanderen

Naar een productiviteitsagenda voor Vlaanderen

BRUTO TOEGEVOEGDE WAARDE PER GEWERKT UUR

AANTAL UREN GEWERKT

Productiviteitsvertraging

Groeivertraging: 4,0% in 2003-'07 tot 2,2% in 2011-'19

Productiviteitsachterstand

Verschillen binnen & tussen sectoren: bv. +130% in financiële sector vs +25% in de bouw over 2003-'19

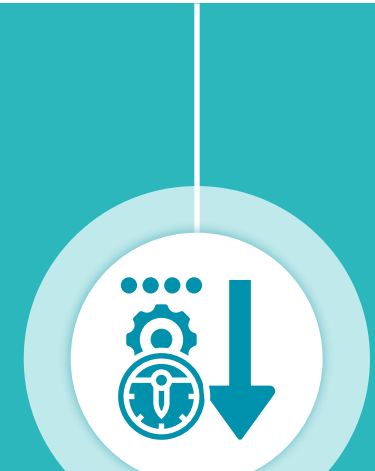
Skills mismatch

Bv. STEM vraag +3,6% vs. aanbod +1,8% p.a. over 2020-2035

Gebrek aan leercultuur

42% van de Vlamingen wilt geen levenslang leren traject volgen

Arbeidsduurverkorting

-5% daling in gewerkte uren in de periode 2003-'19

Bron: Departement Werk en Sociale Economie, Roland Berger

Vlaanderen
is werk

DEPARTEMENT
WERK & SOCIALE ECONOMIE

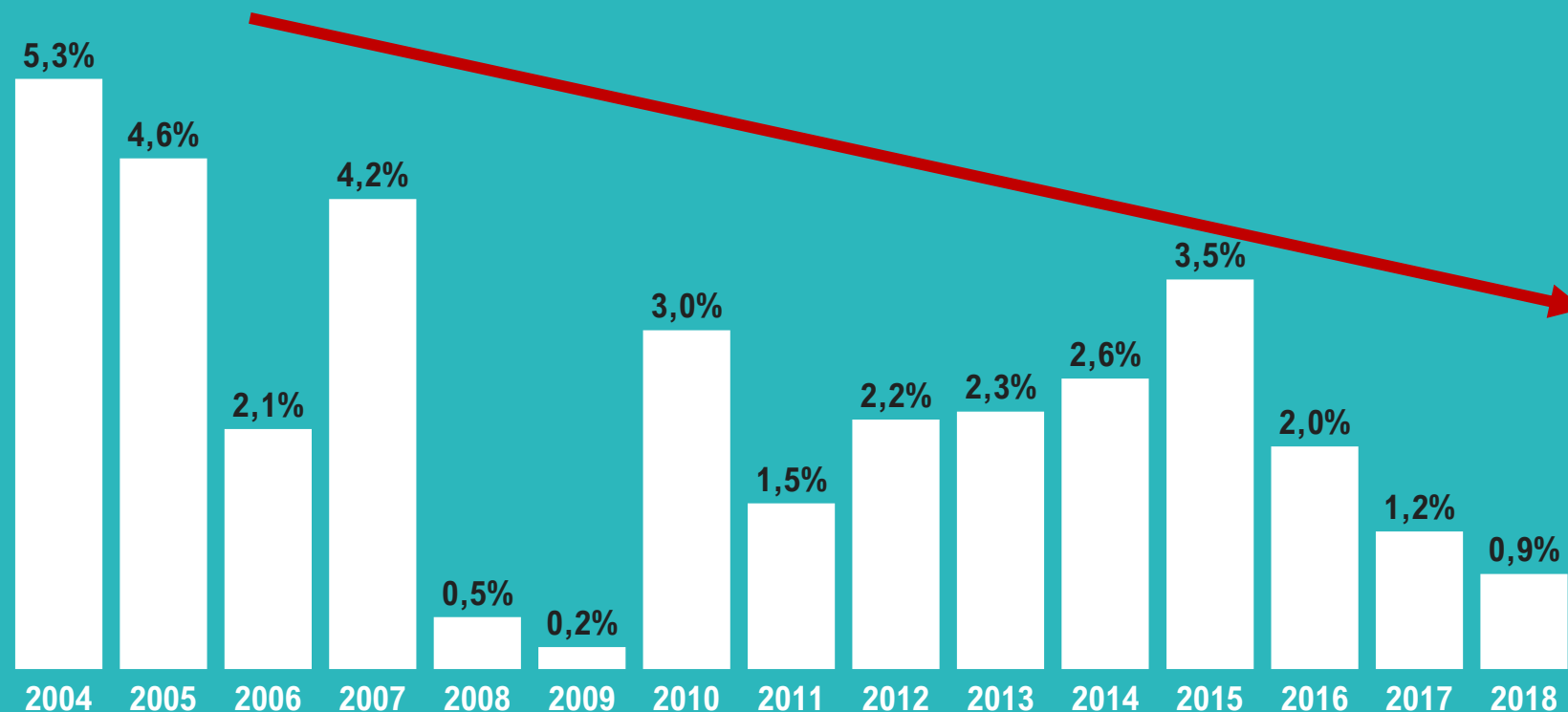

Productiviteitsvertraging – De productiviteitsgroei in de Vlaamse private sector staat al geruime tijd onder druk

Naar een productiviteitsagenda voor Vlaanderen

Productiviteitsgroei in Vlaanderen [2005-'18]

■ Meting op basis van bruto toegevoegde waarde

Bron: NBB, EUKLEMS, Intanprod, LUISS, desk research, Roland Berger

Vlaanderen
is werk

DEPARTEMENT
WERK & SOCIALE ECONOMIE

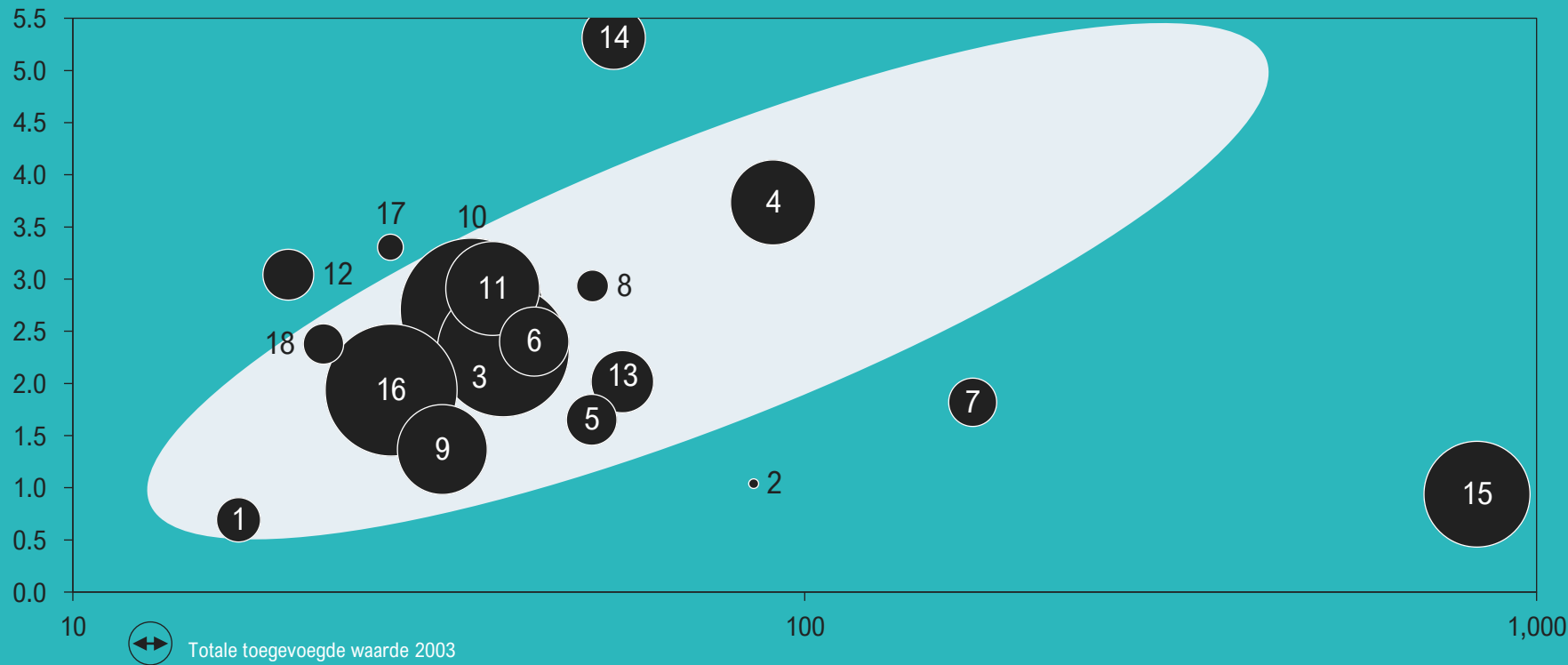
Roland
Berger

Productiviteitsachterstand - Er is een toenemende divergentie tussen sectoren, zowel op vlak van productiviteitsgroei als absolute productiviteit¹⁾

Naar een productiviteitsagenda voor Vlaanderen

CAGR productiviteitsgroei

- 1 Landbouw, bosbouw & visserij
- 2 Mijnbouw & steengroeven
- 3 Algemene productie
- 4 Chemie & farma
- 5 Computers & elektronica
- 6 Productie van voertuigen & machines
- 7 Nutsvoorzieningen
- 8 Watervoorziening & afval management
- 9 Bouw
- 10 Groot- en kleinhandel
- 11 Transport & logistiek
- 12 Horeca
- 13 Informatie en communicatie
- 14 Financiële sector en verzekeringen
- 15 Vastgoed
- 16 Professionele diensten
- 17 Kunst en entertainment
- 18 Andere diensten

1) In sommige sectoren kan de productiviteitsevolucie vertekend zijn door belangrijke prijsevoluties (cf. Landbouw, bosbouw & visserij), wat kan leiden tot een onderschatting van de productiviteitswinst in geproduceerde eenheden.

Bron: NBB, EUKLEMS, Intanprod, LUISS, desk research, Roland Berger

Vlaanderen
is werk

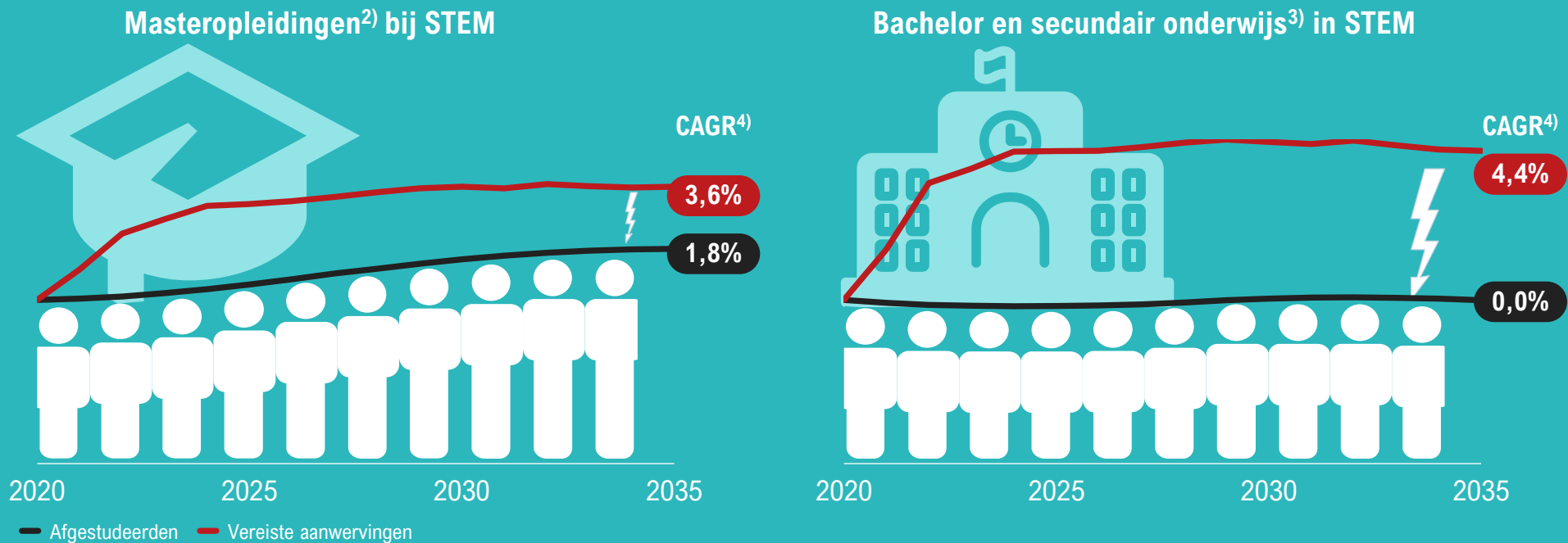
DEPARTEMENT
WERK & SOCIALE ECONOMIE

Skills mismatch – De arbeidsvraag naar nieuwe vaardigheden (bv. STEM) verandert snel en het arbeidsaanbod evolueert niet in gelijke mate mee

Naar een productiviteitsagenda voor Vlaanderen

Vereiste aanwervingen vs. afgestudeerden¹⁾ [2020-2035; geïndexeerde ontwikkeling]

1) De punctuele uitschieters in 2021, 2025 en 2030 zijn hier niet opgenomen; 2) Aanwervingsbehoefte voor masteropleidingen op basis van vraag naar wetenschappers en ingenieurs;

3) Aanwervingsbehoefte voor bacheloropleidingen & voortgezet onderwijs op basis van technici, IT-specialisten, operators, productiemedewerkers en elektriciens & elektronici;

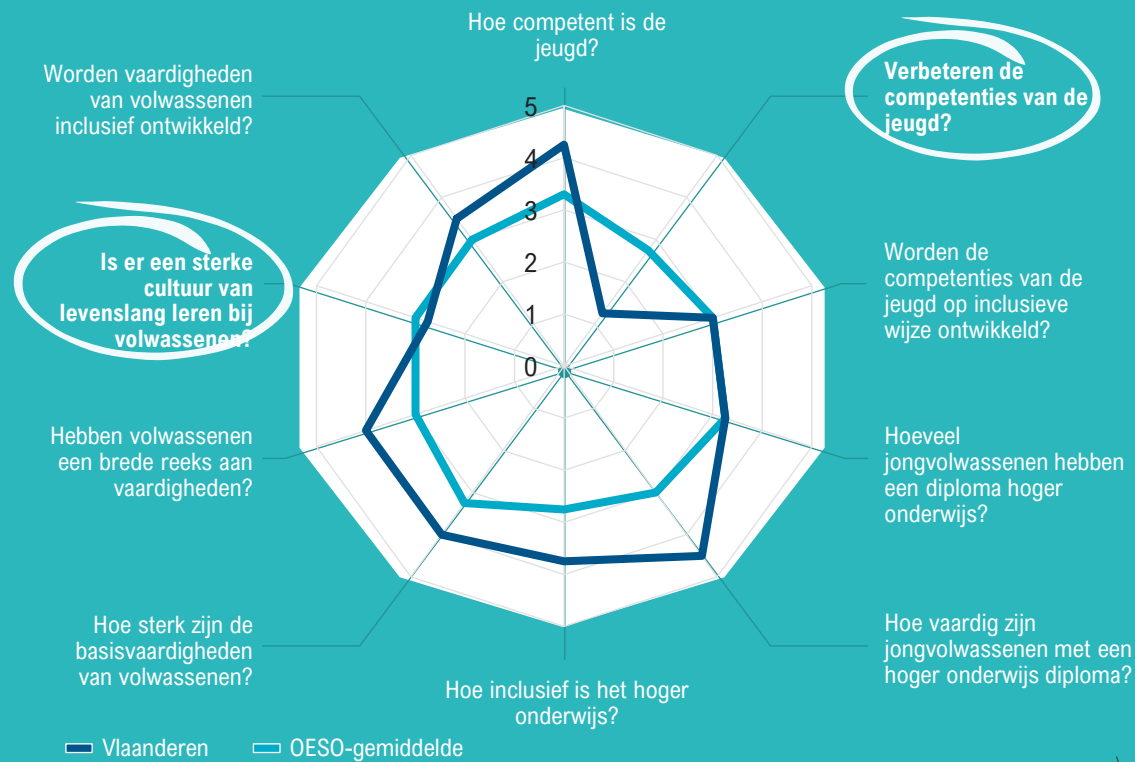
4) Samengestelde jaarlijkse groei

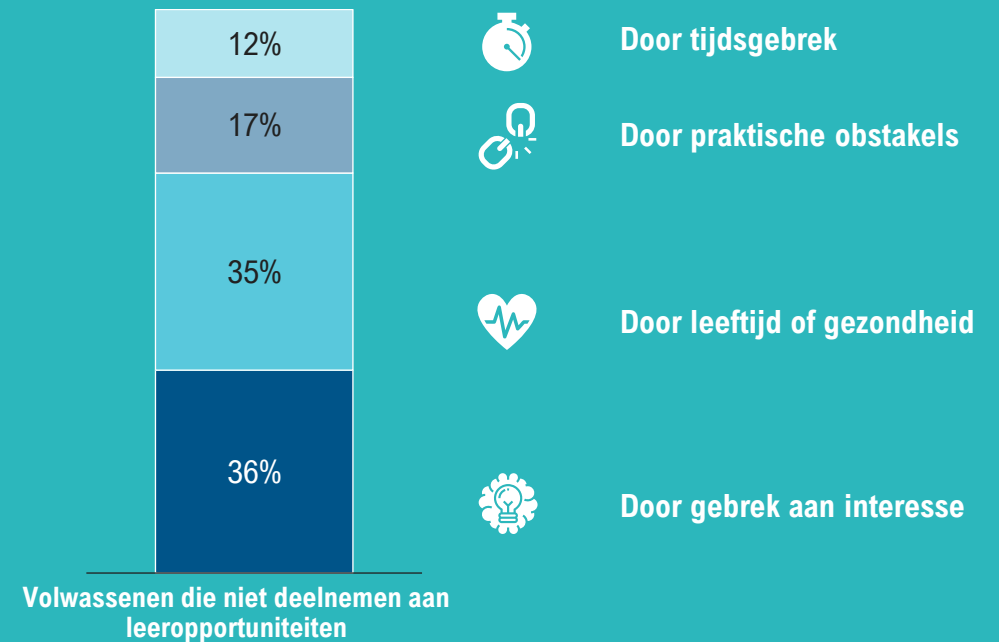
Gebrek aan leercultuur – Een cultuur van levenslange professionele ontwikkeling ontbreekt in Vlaanderen

Naar een productiviteitsagenda voor Vlaanderen

Competentie-ontwikkeling - Vlaanderen vergeleken met OESO-gemiddelde

52% van de volwassenen in Vlaanderen tussen 25 en 64 jaar neemt niet deel aan leeropportunities om verschillende redenen

Vlaanderen
is werk

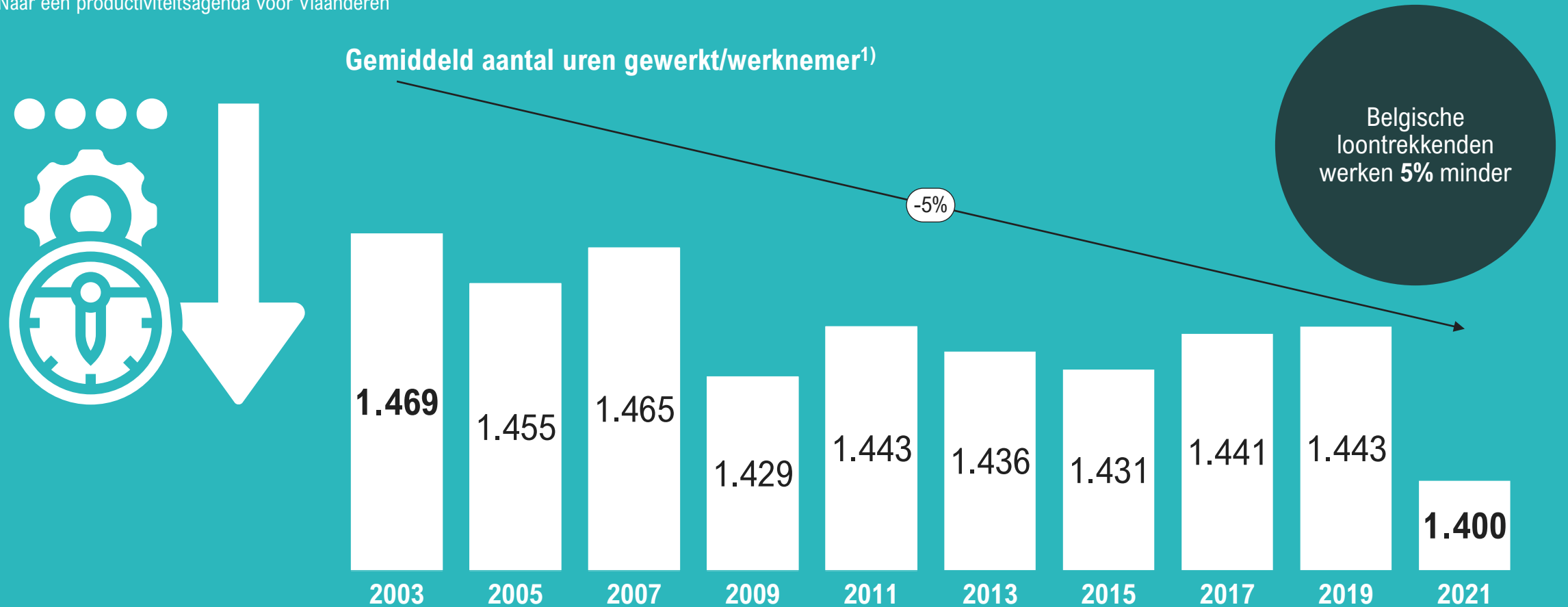
DEPARTEMENT
WERK & SOCIALE ECONOMIE

Roland
Berger

Arbeidsduurverkorting – Vlaamse werknemers werken gemiddeld alsmear minder uren op jaarbasis

Naar een productiviteitsagenda voor Vlaanderen

1) 2020 wordt buiten beschouwing gelaten wegens Covid-19 impact

Bron: NBB, desk research, Roland Berger

Vlaanderen
is werk

DEPARTEMENT
WERK & SOCIALE ECONOMIE

Roland
Berger

De hefboomen om een boost voor de Vlaamse arbeidsproductiviteit te realiseren kunnen gegroepeerd worden in vier grote clusters

Naar een productiviteitsagenda voor Vlaanderen

Bron: Departement Werk en Sociale Economie, Roland Berger

Vlaanderen
is werk

DEPARTEMENT
WERK & SOCIALE ECONOMIE

Roland
Berger

Boost voor de Vlaamse arbeidsproductiviteit – Vlaanderen op groeikoers naar een productievere toekomst d.m.v. 19 concrete hefboomen

Naar een productiviteitsagenda voor Vlaanderen

Bruto toegevoegde waarde aan basisprijzen per gewerkt uur

BELANGRIJKSTE INZICHTEN DIAGNOSE

- **Productiviteitsvertraging** - De productiviteitsgroei in Vlaanderen vertraagt sterk
- **Productiviteitsachterstand** - Grote sectorale verschillen in productiviteitsgroei en -niveau en sterke productiviteitsverschillen tussen top en minst performante bedrijven
- **Skills mismatch** - Grote en groeiende discrepantie tussen (vaardigheden van) afgestudeerden en arbeidsvraag naar specifieke vaardigheden
- **Gebrek aan leercultuur** - Vlaanderen scoort hoog op niveau van cognitieve vaardigheden maar slechts gemiddeld op vlak van (motivatie tot) levenslang leren

Gemiddeld aantal uren gewerkt per WN

- **Arbeidsduurverkorting** - Vlamingen werken de afgelopen decennia alsmaar minder uren en dit effect is de laatste jaren enkel toegenomen

PRODUCTIVE HUMAN CAPITAL AGENDA

1 FOCUS OP SECTOREN

1. Opschalen van sectorale competentiecentra – Evolutie richting volwaardige productiviteitshubs
2. Versterken van 'Werkbaar werk' – Focus op bedrijfsvoering en arbeidsorganisatie KMO's
3. Versterken van gerichte arbeidsmigratie – Aangepast zwaartepunt op sectoren i.p.v. knelpuntberoepen
4. Introduceren van een tijdelijk 'Job switch' mechanisme
5. Lanceren van een 'Productiviteit challenge'
6. Initiëren 'Million hours challenge' voor de publieke sector

Andere economische hefboomen, zoals aantrekken FDI, innovatieagenda, O&O incentives, etc.

2 FOCUS OP PROFIELEN

7. Hervormen van de EVC – Prioriteren van specifieke competenties
8. Uitbreiden en vergemakkelijken van diploma-financiering – Aangepast zwaartepunt op geprioriteerde competenties
9. Hervormen van de upskilling aanpak – Creëren van Productiviteitspaden'
10. Herzien van competentie-job matching door de VDAB – Doelstellingen en instrumentarium gefocust op productiviteit
11. Uitbreiden van duaal lesgeven – Cross-sectoraal met focus op transversale competenties
12. Invoeren van een midden-carrière 'Competentie check'
13. Lanceren van een 'OpleidingPlus' programma

Specifieke profielen met productiviteitsuitdagingen¹⁾

4 FACILITEREN VAN WERK

16. Lanceren van een 'Job² programma'
17. Oprichten van een 'HomeSupportCenter'
18. Stimuleren van 'ErgoWerk'
19. Creëren van 'Werk-cheques'

3 LEVENSLANG LEREN

14. Opstarten van een levenslang leren kennisnetwerk
15. Creëren van een fiscaal-vriendelijk spaarproduct voor investeringen in eigen human capital

"Bestaand" = Voortbouwend op een initiatief dat reeds loopt

"Nieuw" = Initiatief dat nog gelanceerd moet worden

1) Gebaseerd op de uitkomst van de sectorale competentie mapping en prognoses (cf. SCOPE studies)

Bron: Departement Werk en Sociale Economie, Roland Berger

Vlaanderen
is werk

DEPARTEMENT
WERK & SOCIALE ECONOMIE

Roland
Berger

Roland
Berger

